

חכמת שלמה

תורות וסיפורים של ר' שלמה קרליבך

"זאת החיה אשר תאכלו מן הבהמה אשר על הארץ"

התשובה היא: זהו הקשר שלנו לעולם. אם לא הייתי זקוק לכל העולם, כיצד הייתי מעלה את כל העולם אלי? לא היה לי כל קשר לעולם הטבעי לכן, בורא עולם ארגן את הדברים באופן נפלא ביותר. אני מקבל חיים מדרגות נמוכות יותר של החיים, וכך אני מקיים קשר עם כל העולם, ומסוגל להעלות אותי; אני זקוק לו כדי לקבל חיים, והוא זקוק לי כדי להתעלות. כשאני אוכל, קורה דבר אדיר, דבר עמוק מאוד...

אבל האמת היא שכאשר אני ב'פרשת דרכים', אני מסוגל לעלות ואני מסוגל לרדת. יש אנשים שהם שברע שהם מקבלים חיים מן המרק, הם הופכים להיות מתחת למרק, שוכבים על הרצפה ופותחים את פיהם, כשהם נמוכים ממנו. לעומת זאת, כשצדיקים אמתיים קורה דבר אחר לגמרי...

זכיתי, ברוך ה', לראות את הרבי מליובאוויטש אוכל בליל ראש השנה. אפשר היה לראות באופן מוחשי, כיצד הוא מעלה את כל העולם כולו! רבי ישראל מרוזין אומר שאסור להתכופף אל האוכל. אם אני מתכופף אל האוכל, אני משפיל את עצמי מתחתיו.

אם אני יושב זקוף, ומעלה את האוכל אלי, סימן שאני לא מושפל, אני מעלה אותו לדגתי. הלוואי שהיינו זוכרים זאת תמיד.

לכן הפרשה שלנו משלבת את הקורבנות ואת האכילה ביחד, שניהם נועדו לעלות את העולם 'הגשמי' למקום יותר גבוהה, למקום אחר לגמרי...

יהיה רצון שנזכה להבדיל בין טמא לטהור, ונזכה לקדש את עצמנו עוד ועוד לעלות את כל העולם כולו יחד אתנו למעלה למעלה!!!

ידידים וחברים, כולכם יודעים שבשבת נקרא בתורה את פרשת שמיני, תחילת הפרשה ממשיכה לדבר על הקורבנות, ובמשך הפרשה היא עוברת לדיני אכילה, איזה אוכל כשר ואיזה טרף—"זאת החיה אשר תאכלו מן הבהמה אשר על הארץ"

כנראה שיש קשר בין הדברים ידוע שהגמרא משווה את האוכל של יהודי בקדושה וטהרה לאכילת קורבנות, למשל הגמרא במסכת עבודה זרה אומרת—"כל שולחן שלא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים" הגמרא משווה את השולחן למזבח, והכל תלוי בכך מה אתה מקריב.

אעלה לפניכם ענין מאוד עמוק: כשאני אוכל, אני מקבל חיים מהאוכל. באותו רגע אני נמצא 'מתחת לאוכל', וזאת דרגה נמוכה ביותר. אני הרי בן-אדם, ופתאום עלי להשפיל את עצמי, ולקבל חיים מהמרק. הייתי בדרגה גבוהה מן המרק, ואילו כעת אני מתחתיו...

אך האמת היא שהדבר תלוי רק בי. ככל שאני מקבל חיים מן המרק, כך אני מעניק למרק חיים; עד עכשיו המרק היה מרק בלבד, ואילו כעת המרק הפך חלק ממני, ובעצם, אני מעלה אותו אלי. הבעל-שם-טוב אומר: שאילו עינינו היו עיניים רוחניות, היינו רואים כיצד המרק מתחנן: 'אנא, אכול אותי! אני רוצה להיות חלק ממך. אני רוצה להיות בדרגת בן-אדם. אני רוצה לתת לך כוח להתפלל ולחיות!'

השאלה היא, מדוע בורא עולם ברא את העולם שלו בצורה כזאת, שאנו חייבים לאוב חיים מדרגות נמוכות מאתנו?

סיפור נשמה

שסיפר ר' שלמה קרליבך

תקשיבו, רבותי. זה סיפור קלאסי, וטוב לזכור אותו. חסידים, בדרכם אל הרבי ר' אלימלך מליזנסק, עברו דרך כפר קטן, וליד בית שבור, ראו ילד רוקד עם כל הלב והנשמה. הוא היה רזה למחריד, לבוש בלויי סחבות...

'למה אתה רוקד, ילד מתוק?', שאלו. 'לא אכלתי זה שלושים יום', אמר. 'געוואלד, כמה אני רעב! אז למה אתה רוקד?', תמחו החסידים.

וכך אמר הילד: 'דעו לכם, אני רק בן תשע. כמה עבירות כבר יכולתי לעשות בתשע שנות חיי? אז ממש כעסתי על הקב"ה: למה אתה נותן לי להיות כל כך רעב? בכיתי מרעב ומכעס... אבל פתאום שמית לב שמעולם לא הודיתי להקב"ה על מה שיש לי! יש לי אבא ואמא, יש לי אחים ואחיות. יש לי בית. נכון שהדלת והחלונות שבורים, אבל בכל זאת זה בית. פתאום הבנתי שכל מה שחסר לי, זה חתיכת לחם. אני בטוח שהקב"ה ייתן לי אותה. אז התחלתי לרקוד.' אח"כ הוסיף בחיוך מבודח: 'זעכשיו, ב"ה, אני קצת פחות.' החסידים היו המומים: געוואלד! איזה נשמה! נשמה שיכולה להאיר את כל עני ישראל...

הם נכנסו לבית ושאלו את האבא: 'אתה שולח את הילד שלך לבית הספר?' 'עני ואביון אני, השיב, 'אין לי כסף לשלם למורים.' הביטו החסידים אלו באלו, אח"כ אמרו להורי הילד: 'בבקשה מכס: אנו בדרכנו לרבנו הקדוש, הרבי ר' אלימלך. הרשו לנו לקחת את הילד הזה איתנו. נדאג לכל מחסורו. אנו בטוחים שבהדרכתו של רבנו הקדוש, הוא יגדל לתפארת ויהיה לצדיק נשגב.' כך הגיע הילד לרבי ר' אלימלך, ובסוף נהיה אחד מגדולי הצדיקים: ר' מנחם מנדל מרימנוב.

תקשיבו, חברים, כך בדיוק אומר ר' נחמן: תתחיל לשים לב למה שיש לך ושמח בו! רק כך יהיה לך כח להתמודד עם מה שחסר לך. אתה עצוב? אתה צודק במאת האחוזים. אבל על מה אתה עצוב? על משהו שחסר בחיים שלך, נכון? אבל, געוואלד, אתה חיי! תתחיל מזה. למה אתה לא רוקד שבוע שלם על זה שאתה חיי! יש לך אוזניים, והם שומעות, נכון? יש לך עניים רואות, יש לך פה ואתה מדבר. אתה חיי! האם שמחת פעם על כך? מתי לאחרונה הודתה ושמחת על כל מה שיש לך?

ועוד אומר ר' נחמן: אולי אתה עצוב מפני שאתה מרגיש שאתה מרגיש שאתה מלא חטאים ועונות. אפשר להבין... אך האם פעם בחיים עשית מעשה טוב? עשית? עשית פעם דבר טוב? לא יאומן! אז למה אתה לא משתגע משמחה על כך? אתה אומר שאין לך חברים. בסדר, אני מאמין לך, זה כואב. אבל תן לי לשאול אותך: האם פעם בחיים עשית טוב למישהו? כן? געוואלד! אתה יודע מה זה אומר? זה אומר שפעם אחת מימי חייך היה לך את הזכות להיות חבר אמתי של מישהו!

דע לך, להיות חבר של מישהו ולעשות לו טובה, זה טעם גן עדן ממש, למה שלא תרקוד על כך עשרים וארבע שעות רצוף? אתם יודעים שאני נוהג מדי פעם לבקר את אחינו היושבים בבתי הסוער. והאמתי על פי רוב אין להם כח, לא לשיר ולא לרקוד. אז אני אומר להם: 'אני בטוח שיש לכם הרבה סיבות לכעוס על הקב"ה ולא באתי לכאן כדי לסנגר עליו. אז קודם כל, אני מברך אתכם מעומק הלב שתצאו מכאן כמה שיותר מהר. אבל בינתיים: באו תחשבו על מה שיש לכם בכל זאת! ואני מבטיח לכם שתמצאו מספיק סיבות לשיר ולרקוד עד מחר בבוקר.'

לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com, 054-8140220 (נתנאל)

נערך ע"י נתנאל גואלמן, הסיפור מהספר – 'סיפורי נשמה' חלק ב' בספר יש פירוש מתוק ועמוק על הסיפורים.

לעילוי נשמת: ר' אלעזר בן ר' גדליהו, חמדה בת ציפורה פייגא, חייה יהודית בת הרב שלמה זלמן, ר' משה בן ר' זכריה, תמר

בת ר' חיים שלמה, אברהם בן ר' אהרון עבי, זצ"ל.